

Inovace bakalářského studijního oboru Aplikovaná chemie

<http://aplchem.upol.cz>

CZ.1.07/2.2.00/15.0247

Tento projekt je spolufinancován
Evropským sociálním fondem a státním
rozpočtem České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA OLMOUC

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podnikání PO

Aktualizace od 1. ledna 2014

Právní úprava

- nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb.
- zákon o obchodních korporacích – zákon č. 90/2012 Sb.
- zákon o mezinárodním právu soukromém – zák. č. 91/2012 Sb.
- zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – zákon č. 304/2013

Podnikání

- je soustavná činnost, prováděná samostatně podnikatelem, jeho vlastním jménem, na jeho vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku

Podnikání

- 1. Soustavnost** – jde o činnost vykazující jistou pravidelnost a mající opakující se charakter
- 2. Samostatnost** – osoba (podnikatel) není nucena respektovat při své činnosti příkazy nadřízeného – tím se odlišuje od pracovněprávního vztahu.
- 3. Provozování činnosti vlastním jménem podnikatele** – subjekt vystupuje pod svým názvem – obchodní firmou, pod tímto jménem uzavírá závazkové vztahy se svými partnery

Podnikání

a je zapsán v obchodním či jiném rejstříku

4. **Odpovědnost** – odpovídá za své jednání v rámci podnikání

Právní úprava podnikání PO

- Zákon o obchodních korporacích
- Občanský zákoník

Obchodní korporace

jsou obchodní společnosti a družstvo. Jedná se o právnické osoby založené za účelem podnikání.

Společné znaky obchodních korporací

- jsou podnikateli – právníckými osobami
- podnikají nebo provozují společnou činnost pod obchodní firmou
- obchodní korporace vzniká ke dni zápisu do obchodního rejstříku
- sídlem společnosti – je adresa zapsaná jako sídlo v obchodním rejstříku (musí existovat právní důvod: druh vlastnictví, nájemní smlouva)

Rozdělení obchodních společností

1. Osobní

- a) veřejná obchodní společnost
- b) komanditní společnost

2. Kapitálové

- a) společnost s ručením omezeným
- b) akciová společnost

Založení a vznik obchodní korporace

Vytvoření obchodní korporace má dvě fáze:

1. založení
2. vznik

- 1. založení** – je nezbytným předpokladem vzniku společnosti a spočívá v sepsání a uzavření příslušného zakladatelského dokumentu
- 2. vznik** – společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku

Zrušení a zánik obchodní korporace

Ukončení existence společnosti má dvě fáze:

1. zrušení
2. zánik

1. zrušení – je právní skutečnost, která směřuje k ukončení existence subjektu podnikání a je pro ukončení existence nezbytná

Zrušení a zánik obchodní korporace

Obecně se právnická osoba ruší:

- právním jednáním
- uplynutím doby
- rozhodnutím orgánu veřejné moci
- dosažením účelu
- z dalších důvodů

2. Zánik

- se uskutečňuje výmazem z obchodního rejstříku

Likvidace obchodní společnosti

Účelem likvidace

je vypořádat majetek rušené právnické osoby - obchodní korporace (likvidační podstata), vyrovnat dluhy věřitelům, a naložit s likvidačním zůstatkem podle zákona.

Při vstupu do likvidace povolá příslušný orgán právnické osobě **likvidátora**.

Likvidátor

- nabývá působnosti statutárního orgánu
- činnost likvidátora může sledovat jen účel, který odpovídá povaze a cíli likvidace
- likvidátor oznamuje vstup právnické osoby do likvidace
- sestaví zahajovací rozvahu a soupis jmění
- jestliže zjistí úpadek likvidované společnosti, podá bez zbytečného odkladu insolvenční návrh

Likvidátor

- přednostně se uspokojují pohledávky zaměstnanců
- pokud likvidační podstata nepostačuje k splnění všech dluhů, tak se uhradí v první skupině náklady likvidace, ve druhé skupině pohledávky zaměstnanců a teprve poté ve třetí skupině pohledávky ostatních věřitelů
- bez zbytečného odkladu po provedení všech jednání nezbytných k provedení likvidace sestaví konečnou zprávu

Likvidátor

- do 30ti dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku

Obchodní rejstřík

- je veřejný seznam v elektronické podobě, ve kterém se evidují zákonem stanovení podnikatelé
- každá osoba, která je uvedena v obchodním rejstříku se považuje za podnikatele
- obchodní rejstřík vedou tzv. **rejstříkové soudy**, kterými jsou krajské soudy
- právní úprava: zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – zákon č. 304/2013

Veřejná obchodní společnost

- § 95 – 117 HLAVA II.
- **Veřejná obchodní společnost** je společnost alespoň dvou osob, které se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku a ručí za její dluhy společně a nerozdílně
- Obchodní firma musí obsahovat označení „veřejná obchodní společnost“, „veř. obch. spol.“ nebo v. o. s.

Veřejná obchodní společnost

Ručení

- v. o. s. odpovídá za své dluhy primárně, a to celým svým majetkem
- společníci sekundárně ručí za dluhy v. o. s. svým majetkem

Vklady společníků a základní kapitál

v. o. s. nevytváří ze zákona základní kapitál

Veřejná obchodní společnost

Statutární orgán

statutárním orgánem jsou všichni společníci, ovšem společenská smlouva může určit, že jím jsou pouze někteří společníci nebo jeden z nich. Jako statutární orgán nemohou být ustanoveny **jiné osoby** mimo společníků v. o. s.

Práva a povinnosti společníků

vzájemné poměry společníků se řídí společenskou smlouvou.

Veřejná obchodní společnost

Rozdělení zisku, krytí ztráty

zisk a ztráta se dělí mezi společníky zásadně rovným dílem – společenská smlouva může upravit tyto poměry jinak.

Zánik společnosti

společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Zániku předchází zrušení společnosti.

Komanditní společnost

- § 118 – 131 HLAVA III.
- **Komanditní společnost** je společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně (komanditista) a alespoň jeden společník neomezeně (komplementář)
- Obchodní firma musí obsahovat označení „komanditní společnost“, „kom. spol.“ nebo „k. s.“

Komanditní společnost

Ručení

- k. s. odpovídá za své dluhy primárně, a to celým svým majetkem
- sekundární ručení: **komanditisté** ručí za dluhy společnosti omezeně – do výše svého nesplaceného vkladu podle zápisu v OR
- **komplementáři** ručí za dluhy společnosti neomezeně

Komanditní společnost

Vklady společníků

- komanditista má vkladovou povinnost, komplementář nikoliv. Minimální výši vkladové povinnosti zákon neurčuje.

Statutární orgán

- jsou všichni komplementáři nebo společenská smlouva může určit pouze některé komplementáře.

Komanditní společnost

Rozdělení zisku, krytí ztráty

- zisk a ztráta se dělí mezi společnost a komplementáře. Neurčí-li společenská smlouva jiné dělení, dělí se zisk a ztráta mezi společnost a komplementáře na polovinu
- část zisku, která připadla společnosti se po zdanění rozdělí mezi komanditisty v poměru jejich podílů
- ztrátu komanditiské nenesou

Komanditní společnost

Zánik společnosti

společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Zániku předchází zrušení společnosti.

Společnost s ručením omezeným

- § 132 – 241 HLAVA IV.
- **Společnost s ručením omezeným** je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.
- Obchodní firma musí obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“, „spol. s r. o.“ nebo „s. r. o.“

Společnost s ručením omezeným

Založení a vznik společnosti

- s. r. o. může být založena i jedinou osobou, a to osobou fyzickou i právnickou
- celkový počet společníků není omezen

Ručení

- prvotní – primárně odpovídá za své závazky sama společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným

- sekundární ručení – za závazky společnosti ručí společníci, pokud dosud nebyly splaceny všechny vklady – omezené ručení
- za svá pochybení ručí i jednatelé společnosti

Vklady a základní kapitál

- Minimální výše vkladu i základního kapitálu je 1,- Kč, pokud společenská smlouva neurčí jinak

Společnost s ručením omezeným

Podíl společníka a kmenový list

- podíl společníka se určuje podle poměru jeho vkladu
- společenská smlouva může připustit vznik různých druhů podílů
- podíl společníka může být představován i kmenovým listem. Je to cenný papír na řad, nelze jej vydat jako zaknihovaný cenný papír. Nemůže být veřejně nabízen nebo přijat k obchodování na evropském regulovaném trhu ani na jiném trhu.

Společnost s ručením omezeným

Rozdělení zisku a krytí ztráty

- společníci se podílejí na zisku určeném valnou hromadou k rozdělení mezi společníky v poměru svých podílů
- příplatková povinnost – valná hromada může usnesením uložit společníkům poskytnout peněžitý příplatek (podle poměru podílů) s cílem přispět k úhradě případné ztráty společnosti.

Společnost s ručením omezeným

Práva a povinnosti společníků

- společníci nejsou povinni se účastnit na podnikání
- zapisují se do seznamu společníků
- musí splnit vkladovou povinnost ve lhůtě určené společenskou smlouvou
- pokud stanoví zákon, tak společník musí odevzdat povinně kmenový list
- právo na informace

Společnost s ručením omezeným

- právo na podíl na likvidačním zůstatku společnosti
- právo na řízení společnosti (valná hromada)
- právo na svolání valné hromady za podmínek dle zákona
- právo dovolat se neplatnosti usnesení valné hromady

Společnost s ručením omezeným

Orgány s. r. o.

1. valná hromada
2. jednatel (jednatele)
3. nepovinně dozorčí rada

Akciová společnost

- § 243-551 HLAVA V.
- **Akciová společnost** je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý podíl akcií
- Obchodní firma musí obsahovat označení „akciová společnost“, „akc. spol.“ nebo „a. s.“

Některé druhy podnikání musí mít tuto formu povinně – např. banky.

Akciová společnost

- výše základního kapitálu je min. 2.000.000,- Kč (80.000 EUR)
- akcionář za závazky akciové společnosti neručí

Akcie

je cenný papír potvrzující, že jeho majitel (držitel) - akcionář, vložil určitý majetkový podíl do a. s.

Akciová společnost

Akcie

představuje práva akcionáře a jejím prostřednictvím tato práva akcionář uplatňuje:

- právo na řízení společnosti
- na podíl ze zisku
- na podíl na likvidačním zůstatku společnosti

Akciová společnost

Práva akcionářů

- majetková (na zisk, likvidační zůstatek)
- nemajetková (hlasovací, právo na vysvětlení, právo uplatňovat návrhy a protinávrhy, práva kvalifikovaných akcionářů, právo požadovat nucený přechod akcií, právo na odkup akcií, právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady)

Akciová společnost

Založení

- a. s. se zakládá přijetím stanov, a to ve formě veřejné listiny – notářský zápis
- ten, kdo přijal stanovy a podílí se na úpisu akcií je zakladatel
- dříve byla možnost založení a. s. na základě veřejné nabídky k upisování akcií, podle zákona o obchodních korporacích je však možný jen jediný způsob založení, a to bez veřejné nabídky akcií rozhodnutím zakladatelů, kteří jsou schopni upsat ZK

Akciová společnost

Orgány a. s.

1. Dualistický systém

- a) valná hromada
- b) představenstvo
- c) dozorčí rada

2. Monistický systém

- a) valná hromada
- b) statutární ředitel
- c) správní rada

V případě pochybností platí dualistický systém.

Družstvo

- § 552-773 HLAVA VI.
- jedná se o společenství neuzavřeného počtu osob – FO nebo PO – založené za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání
- **družstvo** má minimálně 3 členy a firma obsahuje označení „družstvo“.

Družstvo

Založení družstva

- ustavující schůze družstva
- zakladatelem družstva je osoba, která podala přihlášku, ta byla schválena a tato osoba splnila podmínky pro vznik a členství
- zakladatelé mají vkladovou povinnost
- každý člen se podílí na základním kapitálu družstva základním členským vkladem

Družstvo

Orgány družstva

- členská schůze
- představenstvo
- kontrolní komise
- jiné orgány zřízené stanovami

Družstvo

Družstevní podíl

- představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu
- každý člen může mít jen jeden družstevní podíl
- **převod** družstevního podílu – je možný jen na osobu, která se může podle zákona nebo stanov stát členem družstva
- **přechod** družstevního podílu – přechází na právního nástupce člena za podmínek stanovených zákonem nebo stanovami

Družstvo

Zánik členství

- dohodou
- vystoupením člena
- vyloučením člena
- převodem nebo přechodem družstevního podílu
- smrtí člena družstva či zánikem právnické osoby
- zánikem družstva bez právního nástupce